

تأثیر امر به معروف و نهی از منکر در زندگی دانش‌آموزان مقطع دبستان شهرستان رابر

ملیحه شهبابی، فاطمه اسدی، حشمت الله سلیمانی، مقدمه امیر تیموری

چکیده

آنچه به طور خلاصه در این مقاله می‌خوانید در این چکیده آمده است. امر به معروف یعنی سفارش به خوبی‌ها و نهی از منکر؛ یعنی بازداشتن از بدی‌ها. انجام این دو امر نیاز به سن خاصی ندارد. امر به معروف، نشانه عشق به مکتب و مردم و علاقه به سلامت جامعه و آزادی بیان و غیرت دینی است. (قرائتی، محسن، ۱۳۲۴، ص ۵۶). همچنین به علل و انگیزه‌های نهضت کربلا اشاره دارد. امام حسین (ع) یکی از انگیزه‌های نهضتش انجام فریضه‌ی بزرگ امر به معروف و نهی از منکر است. (عمید زنجانی، عباسعلی، ۱۳۱۶، ص ۸۴ و ۸۳). نهضتش انجام فریضه‌ی بزرگ امر به معروف و نهی از منکر است. (عمید زنجانی، عباسعلی، ۱۳۱۶، ص ۸۴ و ۸۳). یکی از مسئولیت‌های بسیج نیز اجرای امر به معروف و نهی از منکر ارشاد و پیشگیری است. (گروه نویسندگان، کتاب آشنایی با بسیج، ۱۳۸۱، ص ۱۲۰-۱۱۹). در این مقاله شیوه‌ی آموزش امر به معروف و نهی از منکر نیز ذکر شده است و به امر به معروف و نهی از منکر به عنوان یک مسئولیت همگانی و یک مراقبت اشاره شده است. (باهنر، ناصر، ۱۳۷۸، ص ۲۷۱-۲۷۰). امر به معروف و نهی از منکر از والاترین و شریفترین واجبات هستند و به وسیله‌ی این دو واجب، دیگر واجبات برپا می‌شود امر به معروف و نهی از منکر دارای آثار انجام مراتب امر به معروف و نهی از منکر باعث اصلاح جامعه می‌شود. امر به معروف و نهی از منکر در نابودی ستمگران تأثیر دارد. (خمینی، روح اله، ۱۳۷۷، ص ۳ تا ۱۷). امر به معروف و نهی از منکر مراحل مراتبی دارد (امر و نهی قلبی، امر و نهی انسانی، امر و نهی عملی) (کاظمی، احمد، ۱۳۹۴، ص ۵۵ تا ۵۹). دختران آسمان در زمینه‌ی مسأله‌ی امر به معروف و نهی از منکر وظایفی دارند و در قسمت آخر مقاله خاطره‌ای از شهید بزرگوار حجت الاسلام مصطفی درآنی پور گنجانده شده است.

کلید واژگان: فریضه‌ی بزرگ - امر به معروف - نهی از منکر - تکلیف - امر و نهی قلبی - امر و نهی انسانی - امر و نهی عملی

مقدمه

امر به معروف و نهی از منکر یکی از فروع دین مبین اسلام است که در بیان اهل بیت (ع) از حیث اهمیت و فضیلت در رتبه و جایگاهی ویژه نسبت به دیگر احکام و دستورات الهی قرار دارد و اقامه‌ی دیگر احکام الهی، منوط به برپایی این فریضه‌ی بزرگ دانسته است. بر خلاف آنچه پیرامون ابعاد بی‌کران این دستور آسمانی و آثار شگرف و سازنده آن بر انسان و جامعه گفته شده، متأسفانه کمتر به جوانب نظری و عملی آن پرداخته شده است. یکی از ابعاد مهمی که برای اقامه‌ی صحیح و گسترده‌ی این واجب الهی باید مورد توجه صاحب‌بنظران و کارشناسان علوم دینی و اجتماعی قرار گیرد، نگاه شرع مقدس به این فرضیه است. به جز موارد استثناء معمولاً یکی از کوتاه‌ترین بخش‌های رساله‌های علمیه به این واجب فراموش شده‌ی دین اختصاص داده شده و جامع نبودن احکام و مسائل در این زمینه باعث ابهام و سردرگمی مؤمنین و مقلدین محترم مراجع عظام تقلید شده که این مسئله، کم‌توجهی به اجرای این فریضه را دامن زده است. جنبش حیا که از ابتدای راه خود با سئوالات مختلفی در حوزه‌ی مسائل دینی و احکام شرعی امر به معروف و نهی از منکر روبه‌رو بوده است، همواره دغدغه‌ی دسترسی آسان، سریع و مطمئن به این احکام نورانی را در سر داشت و بر آن بود تا با همکاری طلاب و دانشجویان صاحب‌نظر و علاقمند، جمع‌آوری مجموعه‌ای قابل استفاده و مستند از احکام شرعی امر به معروف و نهی از منکر را در دستور کار خود قرار دهد. (گروه مؤلفین، جنبش حیا، مؤسسه‌ی شهید کاظمی، ۱۳۹۴، ص ۹ و ۱۰).

تربیت انسان‌های موحد و عارفان به حق جز در جامعه‌ای که بر پایه‌ی عدالت و تقوا بنیان گذاشته شده باشد حاصل نمی‌گردد. اسلام به تمامی آنچه در ایجاد و استمرار و اصلاح جامعه‌ی اسلامی و انسان مسلمان دخالت دارد توجه کرده است. واگذاری مردم به خود و برخورد نکردن در برابر کژیها و عدم تلاش برای تحقق راستیها به معنای نابودی جامعه اسلامی است.